

KOERU KESKKOOLI AUTOKOOL

B-KATEGoorIA MOOTORSÕIDUKIJUHI ETTEVALMISTAMISE ÕPPEKAVA

Juhi ettevalmistamise eesmärgid

Juhi ettevalmistamine peab andma õpilasele teadmised, oskused ja hoiakud liikluses käitumiseks vastavalt B- kategooria mootorsõiduki juhile kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele.

Juhi ettevalmistamise eesmärgiks on luua eeldused nii vastutustundliku juhi liikluskäitumise kujunemisele, kui ka juhi ohutu, iseseisva, teisi liiklejaid arvestava ja keskkonda säästva käitumise kujunemisele.

Õpetamise korralduslikud alused

Koolituskursusele võetakse õppima B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust taotlev isik, kes on õppetöö alustamise ajaks vähemalt 15,5-aastane ning omab taotletava kategooria mootorsõiduki juhtimist lubava märkega kehtivat tervisetõendit.

Koolitus koosneb teoorialoengutest, iseseisvast tööst ja õppesõitudest vastavalt koolitaja õppeplaanile. Teoorialoengud viiakse läbi auditoorse õppe vormis. Õppesõidud toimuvad koolitaja sõidukiga. Teoorialoengute, iseseisva töö ja õppesõidu mahud määratakse koolitaja õppekavaga. Õppimist toetavad materjalid on kättesaadavad nii elektrooniliselt kui ka paberkujul. Liiklusteooriaõppe ja õppesõidu tundide ülesehitus ning vahelduvus tagavad õppekavas ettenähtud teadmiste ja oskuste omandamise ning õpilase ettevalmistamise vastavalt juhi liiklusalastele kvalifikatsiooninõuetele.

Koolituskursuse käigus peab õpilane läbima „Liiklusseaduse” § 100 lõike 8 kohase esmaabikoolituse, esmaõppe algastme pimedat aja koolituse ja libedasõidu koolituse. Eelpool toodud koolitusi läbimata mootorsõidukijuhi koolituskursuse tunnistust ei saa.

Liiklusteooriaõppe ja õppesõidu ühe õppetunni arvestuslik kestus on 45 minutit. Teoorialoengud toimuvad kord nädalas kestvusega 90 minutit järjest. Sõidutunnid toimuvad kokkuleppel õpilasele sobilikul ajal. Esialgu kestvusega üks õppesõidu tund päevas. Õpilase arvestatava sõiduuskuse omandamisel ka rohkem sõidutunde päevas. Seda tingimusel, et iga 90-minutilise ajavahemiku kohta peab õpetaja ja õpilase jaoks olema katkematu puhkepaus vähemalt 15 minutit, mille jooksul õppetegevust ei toimu. Õppesõitudega ei alustata suure liiklussagedusega teel (näiteks bussipeatusest, tänava või maantee äärest), kus õpilane ohustaks või oluliselt takistaks teisi liiklejaid sest algaja ja kogenematu juht võib olla ohuks nii endale kui teistele liiklejatele.

Edasijõudmise kohta annab õpetaja õpilasele õppeprotsessi käigus tagasisidet ning mitterahuldava tulemuse korral vajadusel ka konsultatsioone tagamaks juhile vajalike teadmiste ja oskuste omandamise. Juhi ettevalmistamise koolituskursuse lõpetamise eelduseks on õppekavas sätestatud õpiväljundite saavutamine.

Juhi koolitaja võib sõltuvalt õppekorraldusest, õpetamise metoodikast ja tingimustest muuta teemade käsitlemise järjestust ja teemasid lisada.

Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks

Kasutatakse auditoorset õppevormi, kus koolitaja ja õpilane osalevad samaaegselt õppetööl ja on vahetult kontaktis kas füüsilises õppeklassis või virtuaalse keskkonna vahendusel. Elektroonilist õppevormi ei kasutata. Auditoorse õppe põhivorm on loeng, mida kombineeritakse võimalusel aktiivõppemetoditega. Õppetöösse on loimitud videod, esitlused, testid, skeemid ja muud paberkandjal või elektroonilised õppematerjalid. Suunavate küsimustega tekitatakse arutelusid, mille eesmärgiks on leida erinevatele võimalikele probleemidele loogilisi ja ohutuid lahendusi. Õpilane analüüsib mis juhtus, miks juhtus ning pakub lahendused kuidas ohtlikke olukordi ära hoida. Loeng lõpeb enamasti kontrolltestiga õpitud teema kordamiseks ja kinnistamiseks. Sellele kõigele järgneb iseseisev kodune ülesanne.

Teoriaõppes omandatud kontrollitakse, kinnistatakse ja harjutatakse õppesõidul. Sõidutunni alguses toimub lühike sissejuhatav vestlus, kus tutvustatakse õpilasele järgnevat sõidumarsruuti ja teda eesootavaid ülesandeid. Selle käigus kontrollitakse õpilase valmisolekut ülesande ohutuks sooritamiseks. Vajadusel näitab sõiduõpetaja ette, kuidas ülesanne lahendada. Sõidutunni lõppedes kuulab sõiduõpetaja ära õpilase enesehinnangu ning annab õpilasele suulist tagasisidet tema teadmiste ja oskuste kohta. Järgnevad juhiseid edasiseks õppimiseks ning vajadusel kodutöö. Tagasiside annab informatsiooni õppeprotsessist: millised oskused on saavutatud ja mida tuleb veel harjutada. Tuginedes õpilase ja sõiduõpetaja hinnangule otsustab sõiduõpetaja, kas ülesanne kuulub kordamisele või liigutakse järgmise teema juurde.

Hindamine

Loengujärgsetele kontrolltestidele lisaks toimuvad kursuse jooksul õpiväljundite kontrollimiseks kaks kirjalikku arvestustööd ja kirjalik kursust kokkuvõttev teooriaeksam. Need testi vormis tööd loetakse sooritatuks, kui õigeid vastuseid on vähemalt 90%. Eksam koosneb neljast valikvastustega testist, kokku 60 küsimust. Igale küsimusele on üks õige vastus. Eksam loetakse sooritatuks, kui õigesti vastatud küsimusi on vähemalt 55. Ühes testis võib olla kuni kaks valesti vastatud küsimust. Olenemata vigade koguarvust tuleb eksamit korrata juhul, kui ühes testis on rohkem kui kaks valesti vastatud küsimust. Vajadusel antakse õpilasele võimalus test uuesti sooritada.

Sõidutunni lõppedes võrdleb õpetaja õpilase tegelikke teadmisi ja oskuseid õppekavas nõutavaga ning kirjutab selle põhjal õpilase õpingukaardile lühikese märke tagasiside kohta. Kasutatakse mitmeeristavat hindamist. Sõidutunni teema on arvestatud (A) või mittearvestatud (MA). Sõiduõpe lõpeb sõidueksamiga, mis on sooritatud siis, kui õpilane on omandanud õppekavas ettenähtud oskused ja käitumise ning ta vastab mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalastele kvalifikatsiooninõuetele.

Õppeainete läbimise ajaline plaan ja mahud

B-kategooria kursuse minimaalne läbimise aeg on neli nädalat. Õppeainete mahud on toodud tabelis 1. Ühes õppeaastas toimub kaks koolituskursust kestvusega 16-20 nädalat.

Teoriakursuse maht koos eksamiga on 35 tundi ning õppesõite tuleb läbida vähemalt 30 sõidutundi. Teoriakursuse lõpetab kirjalik eksam. Sõiduõppe lõpetab sõidueksam. Õppesõitude vähim arv koos sõidueksamiga on 31. Igale teooriatunnile järgneb vähemalt samas mahus iseseisev töö.

Pimeda aja koolituse maht on teooriaõppes 2 tundi ja õppesõitu 1 sõidutund. Esmaõppe algastme libedasõidu riskivältimise koolituse maht on teooriaõppes 2 tundi ja õppesõitu 1 sõidutund.

Iseseisva töö sisu

Õpilasel tuleb iseseisvalt täiendavalt läbi töötada liikluseadus ja teised õpetaja poolt soovitatud või nõutud õigusaktid ning õppematerjalid. Lisaks on kohustus lahendada liiklusteste ja soovituslik lugeda/vaadata lisamaterjalina temaatikaga seotud liiklusohutusosalast kirjandust raamatutest, kirjalikest õppematerjalidest või internetist. Iseseisva töö hulka kuulub ka sõidupraktika juhendajaga. Iseseisvat õpet ei arvestata vähimate õppemahtude hulka.

Kohustusliku ja soovitusliku kirjanduse loetelu

Kohustuslik:

1. Liikluseadus.
2. Liiklustestid.
3. Õpetaja koostatud tunni- ja õppematerjalid.

Soovituslik:

1. **Sein, J, (1998).** Kiiresti ja kindlalt, Autojuhtide sõidumeisterlikkuse kursus, Tln: Tea kirjastus, 68 lk.
2. **Pirita, J (2016).** Eesti liiklusreeglid ja ohutu sõidu õpetus, Liiklusõpik, Tln: kirjastus TEA, 240 lk.
3. Liiklusteooria keskkond <https://liikluslab.ee/>.
4. **Niilus, R, (2020).** Auto juhtimise põhimõtted. Iseõppija ABC. Tln: liikluskool.ee, 72 lk.
5. **Niilus, R, (2020).** Liiklemine tänavatel ja teedel. Tln: liikluskool.ee, 64 lk.

Juhendaja roll ja võimalused juhendaja kaasamiseks juhi ettevalmistamisel täiendava sõidupraktika saamisel

Piisava sõidukogemuse omandamisel, mida näitab õpingukaardil märke „Lubatud õppesõidule teeliikluses“, on õpilasel võimalik seadusega kehtestatud korras saada lisa sõidupraktikat juhendajaga. Lisa sõidupraktikat juhendajaga ei arvestata kooli õppekavas ettenähtud sõidutundide läbimisena.

Tabel 1: B-kategooria mootorsõidukijuhi õppekava

Juhi esmaõppe algaste					
Teooriaõpe			Sõiduõpe		
Teema nr	Teema	Õppetunde	Teema nr	Teema	Sõidutunde
T 1	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest.		S 1	Juhi tööasend ja turvavarustus.	
T 2	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine.		S 2	Sõiduki käsitlemine.	
T 3	Liiklus kui süsteem.				
T 4	Ohutu liiklemise				

	põhimõtted.				
T 5	Teiste liiklejatega arvestamine.				
T 6	Sõiduki turvalisus.				
T 7	Inimene sõidukijuhina. 1. arvestustöö.		S 3	Sõiduoskuse hindamine.	
T 8	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites.		S 4	Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel.	
T 9	Sõidujärjekord sõites.		S 5	Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides.	
T 10	Sõidu eripära, asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis.				
T 11	Sõiduki peatumine ja sõidu lõpetamine.				
T 12	Käitumine liiklusõnnetuse korral. 2. arvestustöö.		S 6	Sõiduoskuse hindamine.	
T 13	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige.		S 7	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige.	
T 14	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil.		S 8	Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal.	
T 15	Keskkonda säästev auto kasutamine.		S 9	Keskkonda säästev sõiduki juhtimine	
T 16	Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes.		S 10	Sõiduõpe individuaalprogrammi järgi.	
RT	Peatamistekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine.	2	RS	Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine.	1
PT	Pimeda ajal sõiduki juhtimine.	2	PS	Pimeda ajal sõiduki juhtimine	1
			S 11	Riiklikule sõidueksamile sarnanev sõidutund	1
TE	Teooriaeksam	1	SE	Sõidueksam	1
	Kokku esmaõppe algastmes:	35		Kokku esmaõppe algastmes:	31

1. ESMAÕPPE ALGASTME ÕPIVÄLJUNDID

1.1. Teooriaõpe

1.1.1. Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest

Pärast koolitust õpilane:

1.1.1.1. teab juhiloa saamise tingimusi ja korda;

1.1.1.2. teab õppetöö korraldust;

1.1.1.3. teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente;

1.1.1.4. on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määru sees seatud juhi koolituse eesmärgid.

1.1.2. Iseseisvaks õppimiseks juhendamine

Pärast koolitust õpilane:

B-kategooria mootorsõidukijuhi õppekava 2023

- 1.1.2.1. on valmis vastutama oma õppimise eest;
- 1.1.2.2. on koostanud individuaalse õppeplaani;
- 1.1.2.3. teab, kuidas koolitajaiseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab.

1.1.3. Liiklus kui süsteem

Pärast koolitust õpilane:

- 1.1.3.1. teab liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat;
- 1.1.3.2. teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid;
- 1.1.3.3. mõistab liiklust kui süsteemi ja enda rolli selle süsteemi osana;
- 1.1.3.4. teab liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele.

1.1.4. Ohutu liiklemise põhimõtted

Pärast koolitust õpilane:

- 1.1.4.1. mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on õigete tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgsuhte hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine;
- 1.1.4.2. teab piki- ja külgsuhte ning sõidukiiruse valikuga seotud reegleid;
- 1.1.4.3. teab märguandeid ja nende kasutamisega seotud reegleid;
- 1.1.4.4. on välja töötanud isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted.

1.1.5. Teiste liiklejatega arvestamine

Pärast koolitust õpilane:

- 1.1.5.1. teab, et liikluses osaleb erinevaid liiklejarühmi;
- 1.1.5.2. teab erinevate liiklejarühmade käitumise eripärasid;
- 1.1.5.3. teab erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähekaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud ohtu suurendavaid tegureid;
- 1.1.5.4. omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestama eripäradega, mis on seotud erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega;
- 1.1.5.5. mõistab teiste liiklejatega ja sõitjatega arvestamise tähtsust;
- 1.1.5.6. on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähekaitstud liiklejatega, ja tagama oma käitumisega nende ohutuse.

1.1.6. Sõiduki turvalisus

Pärast koolitust õpilane:

- 1.1.6.1. mõistab sõiduki kasutaja juhendiga tutvumise olulisust;
- 1.1.6.2. teab peamisi tänapäeva sõidukites kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtteid (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine);
- 1.1.6.3. teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on motiveeritud turvavarustust kasutama;
- 1.1.6.4. teab sõitjate- ja veoseveo ja turvavarustuse kasutamisenõudeid;
- 1.1.6.5. teab sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid;
- 1.1.6.6. teab kasutatavalemootorsõidukile kehtivaid tehnoseisundi nõudeid;
- 1.1.6.7. teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel;
- 1.1.6.8. teab sõiduki lisa -ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele.

1.1.7. Inimene sõidukijuhina

Pärast koolitust õpilane:

- 1.1.7.1. teab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid;
- 1.1.7.2. teab, kuidas sõidu motiivid, sõiduteekonna ja aja planeerimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ja teadlikkus enda juhtimisvõimest (sealhulgas liigne enesekindlus, oma võimekuse tõestamise soov) mõjutavad juhi käitumist;

1.1.7.3. teab enda isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele;

1.1.7.4. on enda jaoks välja töötanud strateegiad isiksusega ja tervisliku seisundiga seotud liikluskäitumist mõjutavatest asjaoludest tulenevate kahjulike mõjude vältimiseks;

1.1.7.5. on motiveeritud väärtustama ohutust ja keskkonna säästlikkust, elu üldistes eesmärkides ja käitumises;

1.1.7.6. teab kõrvaliste tegevuste mõju juhile ning sellest tulenevaid ohte.

1.1.8. Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites

Pärast koolitust õpilane:

1.1.8.1. teab, kuidas sõitu ohutult alustada;

1.1.8.2. teab tee erinevaid osi ja nende otstarvet;

1.1.8.3. teab sõiduki asukoha valikuga seotud reegleid;

1.1.8.4. teab, kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil;

1.1.8.5. on motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.

1.1.9. Sõidujärjekord sõites

Pärast koolitust õpilane:

1.1.9.1. oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramisega seotud liiklusreegleid;

1.1.9.2. omab ülevaadet teede lõikumisalade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest;

1.1.9.3. on motiveeritud teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud võimalikke ohte vältima.

1.1.10. Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis

Pärast koolitust õpilane:

1.1.10.1. teab asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud reegleid;

1.1.10.2. teab sõiduki juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes sõiduki juhtimisega asulas;

1.1.10.3. omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest;

1.1.10.4. on motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel sõidukit juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.

1.1.11. Sõiduki peatumine ja sõidu lõpetamine

Pärast koolitust õpilane:

1.1.11.1. teab ja oskab probleemülesandeid lahendades kasutada parkimise ja peatumisega ning hädapeatamisega seotud liiklusreegleid;

1.1.11.2. teab, kuidas parklas ja parkimismajas ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt käituda;

1.1.11.3. on motiveeritud peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reegleid järgima;

1.1.11.4. teab, kuidas väljaspool asulat peatuda ja parkida.

1.1.12. Käitumine liiklusõnnetuse korral

Pärast koolitust õpilane:

1.1.12.1. teab, kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda;

1.1.12.2. teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi.

1.1.13. Möödasõit, möödumine ja ümberpõige

Pärast koolitust õpilane:

1.1.13.1. teab ohutuks möödasõiduks vajalikke eeldusi;

1.1.13.2. teab, kuidas ohutult mööda sõita, mööduda ja ümber põigata;

1.1.13.3. teab, kuidas käituda möödasõidetava rollis;

1.1.13.4. on motiveeritud kaaluma möödasõidu vajadust ohutuse tagamise eesmärgil.

1.1.14. Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil

Pärast koolitust õpilane:

1.1.14.1. teab, milliseid ettevalmistusi tuleks enne pikemat või lühemat sõitu teha;

1.1.14.2. mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust;

1.1.14.3. on motiveeritud sõiduga seonduvat planeerima;

1.1.14.4. teab, et sõitu kavandades tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, väsimus, halb nägemine jms).

1.1.15. Keskkonda säästev sõiduki kasutamine

Pärast koolitust õpilane:

1.1.15.1. teab, kuidas sõiduki kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada;

1.1.15.2. oskab leida sõiduki kasutaja juhendist teavet keskkonna säästmise kohta;

1.1.15.3. teab, kuidas jälgida kütusekulu;

1.1.15.4. on motiveeritud sõidukit kasutades keskkonda säästma;

1.1.15.5. mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis.

1.1.16. Sõiduki juhtimine rasketes tee-ja ilmastikuoludes

Pärast koolitust õpilane:

1.1.16.1. teab sõidukile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada;

1.1.16.2. teab rasketes tee-ja ilmastikuoludes sõiduki juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida.

1.1.17. Peatamistekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine

Pärast koolitust õpilane:

1.1.17.1. teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada;

1.1.17.2. mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada;

1.1.17.3. mõistab erinevate tee-ilmastikuolude iseärasusi ning nende mõju sõiduki juhitavusele;

1.1.17.4. omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgvahega.

1.1.18. Pimeda ajal sõiduki juhtimine

Pärast koolitust õpilane:

1.1.18.1. teab, kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral;

1.1.18.2. mõistab, et pimeda ajal on nähtavus palju halvem kui valge ajal vaatamata tulede õigele kasutamisele ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega;

1.1.18.3 omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgvahega;

1.1.18.4. saab aru pimeda ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest ohtudest.

1.2. Sõiduõpe

1.2.1. Juhi tööasend ja turvavarustus

Pärast koolitust õpilane:

1.2.1.1. oskab teostada sõiduki sõidueelset kontrolli, näiteks kasutades sõiduki käsiraamatut;

1.2.1.2. oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks;

1.2.1.3. oskab kasutada sõiduki turvavarustust ja aidata kaassõitjatel turvavarustust kinnitada, samuti selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust;

- 1.2.1.4. oskab kasutada sõidukile paigaldatud lisa-ja mugavusseadmeid;
- 1.2.1.5. teab juhi volest tööasendist ja turvavarustuse volest kasutamisest tulenevaid ohte;
- 1.2.1.6. on motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatelt.

1.2.2. Sõiduki käsitlemine

Pärast koolitust õpilane:

- 1.2.2.1. oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teel;
- 1.2.2.2. teab sõiduki vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale;
- 1.2.2.3. omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- 1.2.2.4. tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki käsitlemisega ning oskab omakäitumises nendega arvestada;
- 1.2.2.5. on motiveeritud sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema.

1.2.3. Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teel

Pärast koolitust õpilane:

- 1.2.3.1. oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides;
- 1.2.3.2. omab vajalikke oskusi vähese liiklusega teelliiklemiseks;
- 1.2.3.3. oskab peatuda ja parkida teel;
- 1.2.3.4. teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida;
- 1.2.3.5. mõistab, et juhil kui suurema ohuallika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;
- 1.2.3.6. omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teel sõitmise seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- 1.2.3.7. tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega vähese liiklusega teel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.

1.2.4. Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides

Pärast koolitust õpilane:

- 1.2.4.1. oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt;
- 1.2.4.2. omab teel sõitmisel erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi; 1.2.4.3. teab erinevaliiklusega teedel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; 1.2.4.4. mõistab, et juhil kui suurema ohuallika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;
- 1.2.4.5. omab realistlikku arusaama isiklikest, erineva liiklusega teedel sõitmise seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- 1.2.4.6. tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega erineva liiklusega teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
- 1.2.4.7. on võimeline kohanema liikluses toimuvate muutustega;
- 1.2.4.8. on võimeline hindama olukorrasid ja reageerima kohaselt;
- 1.2.4.9. on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.

1.2.5. Möödasõit, möödumine ja ümberpõige

Pärast koolitust õpilane:

- 1.2.5.1. oskab hinnata ohutuks möödasõiduks ja ümberpõikeks vajalike eelduste olemasolu;
- 1.2.5.2. mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver;
- 1.2.5.3. oskab ohutult mööda sõita ja ümber põigata nii päri- kui ka vastassuunavööndi kaudu;
- 1.2.5.4. oskab käituda möödasõidetava rollis;
- 1.2.5.5. oskab peatuda ja parkida väljaspool asulat;
- 1.2.5.6. omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja

parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.

1.2.6. Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal

Pärast koolitust õpilane:

1.2.6.1. oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita;

1.2.6.2. mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; 1.2.6.3. on motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima;

1.2.6.4. sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine.

1.2.7. Keskkonda säästev sõiduki juhtimine

Pärast koolitust õpilane:

1.2.7.1. oskab juhtidasõidukit keskkonda säästvalt;

1.2.7.2. mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis, milles ei ole midagi keerulist;

1.2.7.3. on motiveeritud juhtima sõidukit keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt;

1.2.7.4. omab realistlikku arusaama isiklikest, säästliku sõiduviisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;

1.2.7.5. on teinud plaani, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamiseks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.

1.2.8. Alagastme libedasõidu harjutuste sooritamine

Pärast koolitust õpilane:

1.2.8.1. oskab sooritada äkkpidurdust;

1.2.8.2. mõistab, et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada;

1.2.8.3. omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;

1.2.8.4. tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki peatamisega, ning oskab omakäitumises nendega arvestada;

1.2.8.5. omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning ohutu piki- ja külgsuuna.

1.2.9. Pimedal sõiduki juhtimine

Pärast koolitust õpilane:

1.2.9.1. oskab tulede õige kasutamisega parandada juhi nähtavust ja oma sõiduki teistele paremini märgatavaks teha;

1.2.9.2. mõistab oludele vastava sõidukiiruse valiku vajadust;

1.2.9.3. teab pimedal sõiduki juhtimisega seotud ohte;

1.2.9.4. oskab oma käitumisega vähendada pimedal sõiduki juhtimisega seotud riske;

1.2.9.5. tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega pimedal ajal, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.

1.2.10 **Riiklikule sõidueksamile sarnanev sõidutund** viiakse ellu arvestades majandus- ja kommunikatsiooniministri 21. juuni 2011. a määruse nr 50 „Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“ lisas 3 ja 4 sätestatut.